

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ:
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ &
ΠΡΩΘΗΣΗΣ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

ΤΜΗΜΑ:

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ:
Γ. Τσίπης
Τ: 210-5279111 F: 210-5279052
E-mail: gtsip@et.gr

ΠΡΟΣ: ΟΠΩΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ

Θέμα: «Οδηγίες σχετικά με την αποστολή εγγράφων για δημοσίευση στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ)».

Μετά την έκδοση του Εγχειριδίου Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας της Γενικής Γραμματείας Νομικών και Κοινοβουλευτικών Θεμάτων (ΓΓΝΚΘ) της Προεδρίας της Κυβέρνησης το οποίο είναι διαθέσιμο στο <https://diavgeia.gov.gr/doc/60%CE%99%CE%9946%CE%9C%CE%93%CE%A87-%CE%A1%CE%95%CE%97?inline=true> και σε συνέχεια προηγούμενης εγκυκλίου του Εθνικού Τυπογραφείου¹ σας αποστέλλουμε τις οδηγίες σύνταξης σχετικές με την ομοιόμορφη και συστηματική διάρθρωση των εγγράφων και παρακαλούμε για την εφαρμογή αυτών όταν τα έγγραφα πρόκειται να δημοσιευθούν στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως.

Εγχειρίδιο Νομοπαρασκευαστικής Μεθοδολογίας σσ. 55 - 61.

5. Οδηγίες σύνταξης

5.1. Ομοιόμορφη και συστηματική διάρθρωση του κειμένου

5.1.1. Ταξινομικό σύστημα

Δεν πρέπει να περιλαμβάνονται στο ίδιο άρθρο διατάξεις που αφορούν διαφορετικά θέματα (π.χ. προαγωγή και μετάθεση υπαλλήλων). Αντιστρόφως, διατάξεις που ρυθμίζουν ενιαίο ζήτημα (π.χ. προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας επιβατικού αυτοκινήτου δημόσιας χρήσης) πρέπει να περιέχονται στο ίδιο άρθρο.

5.1.2. Ορολογική συνέπεια

Εντός του ίδιου νομοθετήματος οι όροι χρησιμοποιούνται καταρχήν με την ίδια έννοια, για παράδειγμα, οι όροι «υπάλληλος» ή «μισθωτός». Όπου δηλώνεται άλλη έννοια, πρέπει να χρησιμοποιείται διαφορετικός όρος. Όπου αυτό δεν είναι δυνατόν, επιβάλλεται σχετική διευκρίνιση.

Ο συντάκτης οφείλει να λαμβάνει υπόψη την καθιερωμένη στα βασικά νομοθετήματα ορολογία. Για παράδειγμα, ο όρος «υπαναχώρηση» πρέπει να χρησιμοποιείται με την έννοια και τα αποτελέσματα που έχει σύμφωνα με τα άρθρα 389 επ. ΑΚ, ο όρος «έγκριση» με την έννοια που διαγράφει το άρθρο 238 ΑΚ. Επίσης, στο διοικητικό δίκαιο όροι όπως «απόφαση, γνώμη (ή γνωμοδότηση), σύμφωνη γνώμη, πρόταση, εισήγηση» έχουν συγκεκριμένο νόημα, με το οποίο και μόνο πρέπει να χρησιμοποιούνται.

¹ Γ8789/6.2.2017, «Οδηγίες σχετικά με την αποστολή εγγράφων για δημοσίευση στο Φύλλο της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ)», Διαθέσιμη στο: <http://www.et.gr/index.php/f-e-k-2/dimosiefsi-keimenon/ypovoli-keimenon>

Ειδικώς η χρήση του όρου «δημόσιος τομέας» πρέπει να εξειδικεύεται με μνεία της διάταξης του οικείου νομοθετήματος, διότι ο όρος αυτός απαντάται σε πολλές διατάξεις της νομοθεσίας και ενδέχεται να έχει διαφορετικό κάθε φορά εύρος. Επίσης, στην περίπτωση αυτή, ο συντάκτης του νομοσχεδίου πρέπει να λάβει υπόψη την αναφερόμενη κατωτέρω διάκριση μεταξύ γνήσιας και μη γνήσιας παραπομπής.

5.1.3.Συντομογραφίες

Όπου τίθενται συντομογραφίες, την πρώτη φορά πρέπει να αναλύονται και να ακολουθεί σε παρένθεση η συντομογραφία. Στις επόμενες διατάξεις του νομοσχεδίου μπορούν να αναγράφονται μόνον οι συντομογραφίες.

5.1.4.Χρήση κεφαλαίων – μικρών γραμμάτων

- α) Η χρήση των κεφαλαίων γραμμάτων επιβάλλεται μόνο στην αρχή της πρότασης ή όταν πρόκειται για τον τίτλο οργάνων, οργανικών μονάδων ή υπηρεσιών ή για κύρια και εθνικά ονόματα ή τιμητικούς τίτλους, στις λοιπές δε περιπτώσεις πρέπει να αποφεύγεται.
- β) Λέξεις όπως το «Δημόσιο», «Σύνταγμα» και «Διοίκηση» γράφονται με κεφαλαίο το πρώτο γράμμα.
- γ) Οι φράσεις «κράτος μέλος της Ε.Ε.», «ελληνική επικράτεια» και «δημόσιος τομέας» γράφονται με μικρό το πρώτο γράμμα.

5.1.5.Αναφορά κανόνων δικαίου

- α) Τα νομοθετήματα παρατίθενται ομοιόμορφα με αναφορά στον αριθμό, το έτος και τα στοιχεία της δημοσίευσής τους στο ΦΕΚ. Για παράδειγμα: «ν. 3852/2010 (Α' 87)».
- β) Τα στοιχεία της δημοσίευσης τίθενται μόνο κατά την πρώτη μνεία του νομοθετήματος, είτε στον τίτλο είτε στο κείμενο άρθρου.
- γ) Αποφεύγεται η παράθεση του τίτλου. Εάν παρατίθεται, είναι πλήρης και όπως αναγράφεται στο σχετικό ΦΕΚ. Τα ίδια ισχύουν και για τις κανονιστικές πράξεις.
- δ) Είναι ενδεδειγμένο, χάριν ομοιομορφίας, να γίνεται χρήση του μικρού γράμματος στις συντομογραφίες των νόμων, των αναγκαστικών νόμων, των νομοθετικών διαταγμάτων και των προεδρικών διαταγμάτων («ν.», «α.ν.», «ν.δ.», «π.δ.»).
- ε) Χρήση κεφαλαίων γραμμάτων γίνεται στις συντομογραφίες των Πράξεων Νομοθετικού Περιεχομένου (Π.Ν.Π) και των Πράξεων Υπουργικού Συμβουλίου (Π.Υ.Σ.). Στην περίπτωση Πράξης Νομοθετικού Περιεχομένου τίθεται το ΦΕΚ στο οποίο έχει δημοσιευθεί, καθώς και το άρθρο του νόμου με το οποίο έχει κυρωθεί. Για παράδειγμα, «της από 24-7-2019 Π.Ν.Π. (Α' 127) που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του ν. 4626/2019 (Α' 141)».
- στ) Όταν πρόκειται για Κώδικα, μνημονεύεται, κατά την πρώτη μνεία του, ο τίτλος του Κώδικα και μέσα σε παρένθεση ο νόμος με τον οποίο έχει κυρωθεί. Για παράδειγμα, «Κώδικας οργανισμού δικαστηρίων και κατάστασης δικαστικών λειτουργιών (ν. 1756/1988, Α' 35)».
- ζ) Οι αποφάσεις μελών της Κυβέρνησης και υφυπουργών, καθώς και οι κοινές αποφάσεις των προαναφερόμενων μνημονεύονται ως εξής: «η υπ' αρ. ... απόφαση του Υπουργού/Αναπληρωτή Υπουργού/Υφυπουργού...» και «η υπ' αρ. ... κοινή απόφαση των Υπουργών ...», με αναφορά των υπογραφόντων Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών ή Υφυπουργών, αντίστοιχα.
- η) Αποφεύγεται η αναφορά ενωσιακής Οδηγίας, που έχει ενσωματωθεί στην εσωτερική έννομη τάξη. Στην περίπτωση αυτή, προτιμάται να γίνεται αναφορά στο νομοθέτημα που την έχει ενσωματώσει.
- θ) Οι Κανονισμοί της Ευρωπαϊκής Ένωσης τίθενται με μνεία του έτους έκδοσης και του αριθμού τους, του οργάνου που τους έχει εκδώσει, της ημερομηνίας έκδοσής τους, του θέματός τους και του φύλλου της Επίσημης Εφημερίδας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσα σε παρένθεση. Για παράδειγμα, «σύμφωνα με τον Κανονισμό (ΕΕ) 2019/942 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 5^{ης} Ιουνίου 2019 για την ίδρυση Οργανισμού της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τη Συνεργασία των Ρυθμιστικών Αρχών Ενέργειας (L 158)».

ι) Διατάξεις που έχουν τροποποιηθεί μνημονεύονται με αναφορά κατά το δυνατόν και των σχετικών τροποποιητικών διατάξεων.

5.1.6. Παραπομπές

α) Γενικές παραπομπές, όπως «σύμφωνα με τις κείμενες διατάξεις» ή «κατά την κείμενη νομοθεσία» ή «σύμφωνα με την εκάστοτε ισχύουσα νομοθεσία», δεν είναι αποδεκτές. Επιβάλλεται η παραπομπή σε συγκεκριμένες διατάξεις.

β) Όταν γίνεται αναφορά σε διατάξεις νόμου, θα πρέπει να τηρείται η ακόλουθη σειρά: εδάφιο, στοιχείο, υποπερίπτωση, περίπτωση, παράγραφος, άρθρο.

Εδάφιο είναι μια λεκτική περίοδος μεταξύ δύο τελειών. Προκειμένου να γίνουν παραπομπές, τα εδάφια χαρακτηρίζονται με τακτικά αριθμητικά, δηλαδή πρώτο, δεύτερο, τρίτο κ.ο.κ..

Ειδικότερα οι υποδιαιρέσεις του άρθρου μνημονεύονται ως εξής:

το εδάφιο: ολογράφως με τακτικό αριθμητικό πρώτο, δεύτερο, τρίτο ... και όχι ως εδάφιο α', β', γ',

το στοιχείο: ολογράφως,

η υποπερίπτωση: υποπερ.,

η περίπτωση: περ.

η παράγραφος: παρ.

Παράδειγμα: «Το πρώτο εδάφιο της υποπερ. α) της περ. α) της παρ. 1 του άρθρου 1»

γ) Το νομοσχέδιο μπορεί επίσης να υποδιαιρείται, ανάλογα με την έκτασή του, σε μεγαλύτερες ενότητες, όπως Κεφάλαια ή Μέρη, τα οποία αριθμούνται με κεφαλαίο ελληνικό γράμμα (π.χ. Μέρος Α', Κεφάλαιο Β').

Όταν γίνεται αναφορά στις παραπάνω υποδιαιρέσεις, θα πρέπει να τηρείται η ακόλουθη σειρά: Υποκεφάλαιο, Κεφάλαιο και Μέρος.

Παράδειγμα: «Το άρθρο 1 του Υποκεφαλαίου Β' του Κεφαλαίου Α' του Μέρους Β' του ν. ....».

δ) Ως προς τις παραπομπές σε άρθρα και παραγράφους του νομοσχεδίου σημειώνονται τα εξής:

- η φράση «του παρόντος νόμου», ή «του παρόντος άρθρου» είναι περιττή. Κατ' εξαίρεση, όταν στην ίδια διάταξη όπου γίνεται η εσωτερική παραπομπή μνημονεύεται και η διάταξη κάποιου άλλου νόμου, μόνο τότε γράφουμε «σύμφωνα με την παρ. 3 του παρόντος» ή «σύμφωνα με το άρθρο 9 του παρόντος». Σε εκτενή σχέδια νόμου, είναι απαραίτητος ο επανέλεγχος των εσωτερικών παραπομπών μετά από την οριστικοποίηση του κειμένου και την τελική διαμόρφωση της αρίθμησης των άρθρων.

- Όπου γίνεται εσωτερική παραπομπή σε άλλα άρθρα του ίδιου νόμου, αρκεί η μνεία των άρθρων αριθμητικά, χωρίς τη φράση «του προηγούμενου/επόμενου άρθρου»,

- Όπου γίνεται εσωτερική παραπομπή σε άλλες υποδιαιρέσεις του ίδιου άρθρου, που αριθμείται με αριθμό ή μικρό ελληνικό γράμμα γίνεται μνεία της αρίθμησης της, αντί της φράσης «την προηγούμενη/επόμενη παράγραφο/περίπτωση/υποπερίπτωση», «το προηγούμενο/επόμενο στοιχείο».

ε) Ως προς τις παραπομπές σε άλλο νομοθέτημα ή σε διάταξη άλλου νομοθετήματος σημειώνονται τα εξής:

Αν επιδιώκεται γνήσια παραπομπή, δηλαδή παραπομπή σε διάταξη νομοθετήματος, όπως το νομοθέτημα αυτό ισχύει και θα ισχύει κάθε φορά, η χρήση των διατυπώσεων «όπως ισχύει» ή «όπως εκάστοτε ισχύει» αποτελεί πλεονασμό και πρέπει να αποφεύγεται, διότι ενδέχεται να προκαλέσει ερμηνευτικά ζητήματα, σε αντιδιαστολή με άλλες διατάξεις στις οποίες δεν θα υπάρχουν οι παραπάνω διατυπώσεις. Επιβάλλεται, όμως, να διευκρινίζεται στην αιτιολογική έκθεση του νόμου ότι η παραπομπή γίνεται στις συγκεκριμένες διατάξεις, όπως ισχύουν κάθε φορά.

Εξάλλου, η *μη γνήσια* παραπομπή, δηλαδή η παραπομπή σε διάταξη νομοθετήματος όπως η διάταξη αυτή ισχύει κατά τον χρόνο κατάρτισης του νομοσχεδίου και της παραπομπής, ανεξάρτητα από τυχόν μεταγενέστερες τροποποιήσεις της, δεν πρέπει να χρησιμοποιείται².

στ) Η αναφορά *Υπουργείων και Υπουργών* διέπεται από τους εξής κανόνες:

Όταν η λέξη *υπουργός* αναφέρεται σε ορισμένο Υπουργείο, γράφεται με κεφαλαίο (π.χ. «*Με απόφαση του Υπουργού Δικαιοσύνης*»). Σε περίπτωση γενικής μνείας τότε τίθεται με μικρό (π.χ. «*Τα μέλη της Κυβέρνησης και οι υφυπουργοί έχουν υποχρέωση...*»). Σε εξουσιοδοτικές διατάξεις όπου προβλέπεται η έκδοση κοινής υπουργικής απόφασης, οι υπουργοί πρέπει να αναφέρονται κατά σειρά τάξης. Λαμβάνεται μέριμνα, προκειμένου τα Υπουργεία να αναφέρονται πάντοτε με την τρέχουσα ονομασία τους.

ζ) Ως προς την αναφορά *γραμματικών γενών*, συνιστάται η ταυτόχρονη αναφορά σε γυναίκες και άνδρες, μέσω της χρήσης και των δύο γραμματικών γενών, όταν το κείμενο αναφέρεται σε μεικτούς πληθυσμούς ή στην περίπτωση που δεν προκύπτει φύλο.

Στις περιπτώσεις των ουσιαστικών που ο τύπος του αρσενικού και του θηλυκού ταυτίζονται, συνιστάται τα επίθετα και οι αντωνυμίες να παρατίθενται και στα δύο γένη (π.χ. οι διαθέσιμοι/ες υπάλληλοι, οι οποίοι/ες ...).

η) Οι *αριθμοί* που περιέχουν μόνο μονάδες ή ακέραιες δεκάδες ή εκατοντάδες και ο αριθμός χίλια παρατίθενται, καταρχήν, μόνον ολογράφως για την αποφυγή σφαλμάτων, ενώ οι λοιποί αριθμοί, τα κλάσματα και ποσοστά ενδεικνύεται να τίθενται αριθμητικώς. Από τον παραπάνω κανόνα εξαιρούνται οι αριθμοί των άρθρων νομοθετημάτων, οι οποίοι τίθενται αριθμητικώς.

θ) Η *ενδεικτική απαρίθμηση* υποδηλώνεται συνήθως με ενδείξεις όπως «*ιδίως*», «*όπως*», «*κυρίως*» και πάντοτε εκτός παρένθεσης και χωρίς τη χρήση των συντομογραφιών «*κ.λπ.*» ή «*κ.ο.κ.*».

ι) Αποφεύγονται οι ακόλουθες *διατυπώσεις, λέξεις ή φράσεις*:

- η διατύπωση «*ή/και*» - εκτός από την περίπτωση ενσωμάτωσης Οδηγίας - διότι οι κανονιστικές ρυθμίσεις πρέπει να διέπονται από σαφήνεια και ακρίβεια,
- η λέξη «*τυχόν*», ως αυτονόητη και άρα περιττή,
- η χρήση λέξεων μέσα σε παρενθέσεις, ως επεξήγηση ή συμπλήρωση μίας άλλης λέξης ή φράσης.

Στην περίπτωση αυτή, οι λέξεις τίθενται ανάμεσα σε κόμματα (βλ. κατωτέρω ορθή παράθεση σε γαλάζιο πλαίσιο).

« <i>τα αυτοκίνητα, βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα,</i> »	« <i>τα αυτοκίνητα (βενζινοκίνητα και πετρελαιοκίνητα)</i> »
--	--

- η φράση «*σε περίπτωση που*», όταν εισάγει υποθετικό λόγο, είναι σκόπιμο να αντικαθίσταται με φράση εισαγόμενη με το «*αν*» ή το «*όταν*», κατά περίπτωση.
- η λέξη «*μπορεί*» σε νομοθετήματα δηλώνει διακριτική ευχέρεια της Διοίκησης. Αν ο νομοθέτης επιθυμεί να προβλέψει δέσμια αρμοδιότητα, οφείλει να απαλείψει αυτή τη λέξη.

²Στην περίπτωση αυτή, είναι σκόπιμο να επαναλαμβάνεται η σχετική διάταξη στο κείμενο του νομοσχεδίου, εν πάση δε περίπτωση, αν πρέπει οπωσδήποτε να γίνει χρήση μη γνήσιας παραπομπής, όπως επί εκτεταμένων διατάξεων, μετά από την παραπομπή πρέπει απαραίτητως να προστίθεται η διατύπωση «... όπως ισχύει κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος».

- η λέξη «εκάστοτε», ως αυτονόητη και άρα περιττή,

«του Υπουργού Οικονομικών»	«του εκάστοτε Υπουργού Οικονομικών»
«του Οργανισμού λειτουργίας...»	«του εκάστοτε ισχύοντος Οργανισμού λειτουργίας...»

- οι διατυπώσεις «από τη θέση σε ισχύ του νόμου», «από τη δημοσίευση του νόμου». Σε αυτή την περίπτωση, τίθεται η φράση «από την έναρξη ισχύος του νόμου»,
- οι λέξεις «διάταξη» ή «διατάξεις». Τίθεται απευθείας η συντομογραφία «περ.» ή «παρ.» ή το άρθρο, η το κεφάλαιο ή ο νόμος αντίστοιχα.

«σύμφωνα με την περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 8»	«σύμφωνα με τη διάταξη/τις διατάξεις της περ. α' της παρ. 1 του άρθρου 8»
--	---

«σύμφωνα με το ν. 4622/2019»	«σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4622/2019»
«σύμφωνα με το παρόν κεφάλαιο»	«σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου»

- η χρήση της λέξης «αυτός», «αυτή» και «αυτό», όταν γίνεται αναφορά στον ίδιο νόμο, στην ίδια παράγραφο ή στο ίδιο άρθρο. Στην περίπτωση αυτή, γίνεται χρήση των λέξεων «παρών», «παρούσα» και «παρόν», αντίστοιχα.

«σύμφωνα με όσα προβλέπονται στον παρόντα»	«σύμφωνα με όσα προβλέπονται στο νόμο αυτό»
--	---

«σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παρούσα»	«σύμφωνα με όσα προβλέπονται στην παράγραφο αυτή»
--	---

Η φράση «του παρόντος νόμου», «του παρόντος άρθρου» κ.λπ. είναι περιττή (βλ. ανωτέρω 5.1.6.).

-ξενόγλωσσοι όροι ή λέξεις στα νομοθετικά κείμενα. Όταν είναι απαραίτητο ή αναπόφευκτο, οι ξενόγλωσσοι όροι τίθενται σε παρένθεση μετά από τους αντίστοιχους ελληνικούς.

5.2. Γλώσσα και σύνταξη του κειμένου

5.2.1. Απλότητα και σαφήνεια

Οι ρυθμίσεις πρέπει να διατυπώνονται με τρόπο *απλό, σαφή, λιτό και περιεκτικό*. Στα ακόλουθα παραδείγματα η απλούστερη και προτιμητέα διατύπωση εμφανίζεται στην αριστερή στήλη του πίνακα σε γαλάζιο πλαίσιο:

«Για την κατάταξη του υποψηφίου»	«Για τη διενέργεια κατάταξης του υποψηφίου»
«Η παράδοση»	«Η συντέλεση της παράδοσης»
«Για την εξυπηρέτηση του επιβατικού κοινού»	«Για τον σκοπό της εξυπηρέτησης του επιβατικού κοινού»
«Για να προληφθούν ανωμαλίες από την παρακώλυση των εναέριων συγκοινωνιών»	«Η ανάγκη πρόληψης ανωμαλιών από την παρακώλυση εκτέλεσης των εναέριων συγκοινωνιών»

«η πρόσληψη υπαλλήλων από τον οργανισμό»	«η από τον οργανισμό πρόσληψη»
«η αποφυγή ρυθμίσεων που αποκλίνουν από τη γενική πολιτική»	«η αποφυγή αποκλινοσών από την κατά περίπτωση γενική πολιτική ρυθμίσεων»

«σύμφωνα με όσα προβλέπονται»	«σύμφωνα με τα προβλεπόμενα»
-------------------------------	------------------------------

5.2.2. Σύνταξη

Οι διατάξεις πρέπει να είναι διατυπωμένες στη δημοτική γλώσσα, η οποία είναι μικροπερίοδη, αναλυτική, παρατακτική. Στις φράσεις χρησιμοποιείται ρηματική σύνταξη και το ρήμα τίθεται, όπου είναι δυνατόν, στο τρίτο πρόσωπο ενικού, στην ενεργητική φωνή της οριστικής έγκλισης του ενεστώτα, με συγκεκριμένο αντικείμενο.

Παραδείγματα:

«για να μπορεί να ελεγχθεί η ικανότητα δικαιοπραξίας»	«η ύπαρξη δυνατότητας ελέγχου ικανότητας δικαιοπραξίας».
«η εταιρεία εκπροσωπείται από συμβούλιο εκλεγμένο από τη γενική συνέλευση»	«η γενική συνέλευση εκλέγει ένα συμβούλιο που εκπροσωπεί την εταιρεία»
«οι ενδιαφερόμενοι υποβάλλουν»	«οι ενδιαφερόμενοι θα υποβάλουν»
«ορίζεται»	«ορίζουμε»

Απαιτείται ομοιομορφία του κειμένου κατά τη χρήση των ρηματικών τύπων «συνιστάται» ή «συστήνεται» για τη σύσταση υπηρεσίας, συλλογικού οργάνου ή θέσεων. Πάντως, ενδείκνυται η χρήση των ρημάτων «συστήνεται» και «συστήνονται».

Οι λέξεις «πριν», «μετά» και «ύστερα» συντάσσονται με την πρόθεση «από».

5.2.3. Γλώσσα

- Γραμματική:

Το άρθρο «τον» διατηρεί το τελικό «ν».

Το άρθρο «την» διατηρεί το τελικό «ν» όταν η επόμενη λέξη αρχίζει από φωνήεν ή από σύμφωνο στιγμιαίο (κ, π, τ, ξ, ψ) ή από τα συμφωνικά συμπλέγματα μπ, ντ, γκ, τσ και τζ.

- Προθέσεις: Ορισμένα άκλιτα μόρια, ιδίως συνυφασμένα με την ορολογία ή παγιωμένες εκφράσεις, εξακολουθούν να χρησιμοποιούνται, προσαρμοσμένα στο τυπικό της δημοτικής, οπότε και γράφονται ως μία λέξη, όπως: *υπόψη, ενόψει, εξάλλου, εξίσου, αφότου, έκτοτε, προτού, ωστόσο, μολονότι, εφόσον, καταρχήν, καταρχάς*.

- Αριθμητικά:

α) Τα αριθμητικά γράφονται: *ένας, μία, ένα, δύο, τρία, δεκατρία* (σε μία λέξη έως το είκοσι), *είκοσι ένα, είκοσι δύο* (σε δύο λέξεις) κ.λπ..

β) Όσα έχουν δεύτερο συνθετικό από το επίθετο μισός – μισή – μισό το τρέπουν και στα τρία γένη στον άκλιτο τύπο –ήμισι έπειτα από σύμφωνο (π.χ. «τεσσαρισήμισι ημέρες») και –μισι ύστερα από φωνήεν (π.χ. «τριάμισι έτη»). Στη λήγουσα γράφονται με «η», όταν το πρώτο συνθετικό είναι «ένας» ή «μία» (π.χ. «ενάμιση μήνα», «μιάμιση ώρα») και με «ι» στις λοιπές περιπτώσεις («δυόμισι έτη»).

- Τονισμός μονοσύλλαβων λέξεων:

Οι μονοσύλλαβες λέξεις δεν τονίζονται. Μονοσύλλαβες θεωρούνται και εκείνες που προφέρονται σαν μια συλλαβή: «για», «πια», «πιο», «ποιος», «τι» κ.λπ.. Εξαιρούνται και τονίζονται, αν και μονοσύλλαβες, οι λέξεις: «πού», «πώς» όταν χρησιμοποιούνται ως ερωτηματικές, έστω και σε πλάγια ερώτηση. Σε όλες τις λοιπές περιπτώσεις τα «που» και «πως» μένουν άτονα (π.χ. «η ένσταση που προβάλλει»).

Για πρόσθετες πληροφορίες ή διευκρινίσεις είναι στη διάθεσή σας οι αρμόδιες υπηρεσίες του Εθνικού Τυπογραφείου.

Ευχαριστούμε για τη συνεργασία.

Ο Προϊστάμενος της Δ/σης

Γιώργος Τσίπης

Εσωτερική Διανομή:

- Γραφείο Γενικού Διευθυντή
- Δ/νση Α' Προγραμματισμού Παραγωγής και Προώθησης Εκδόσεων
- Δ/νση Β' Στοιχειοθεσίας και Σχεδιασμού Εκδόσεων
- Δ/νση Δ' Ανθρώπινου Δυναμικού
- Δ/νση Ζ' Πληροφορικής
- Δ/νση Θ' Στοιχειοθεσίας και Σχεδιασμού Εκδόσεων
- Δ/νση Κ' Προεκτύπωσης

(ακολουθεί ο πίνακας αποδεκτών)

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ Α.

ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ:

1. ΓΡΑΦΕΙΟ ΓΕΝΙΚΟΥ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ**2. ΟΛΑ ΤΑ ΥΠΟΥΡΓΕΙΑ**

Διευθύνσεις οι οποίες προωθούν έγγραφα για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

(με την παράκληση ενημέρωσης των φορέων και των υπηρεσιών αρμοδιότητάς τους, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ)

3. ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ

(με την παράκληση ενημέρωσης των υπηρεσιών αρμοδιότητάς τους)

4. ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΜΕΝΕΣ ΔΙΟΙΚΗΣΕΙΣ

Διευθύνσεις οι οποίες προωθούν έγγραφα για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

(με την παράκληση ενημέρωσης των φορέων και των υπηρεσιών αρμοδιότητάς τους, ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ)

5. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΕΣ ΑΡΧΕΣ**1. ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΔΕΔΟΜΕΝΩΝ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΧΑΡΑΚΤΗΡΑ****2. ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ (Α.Δ.Α.Ε.)****3. ΑΝΩΤΑΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ (Α.Σ.Ε.Π.)****4. ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΡΑΔΙΟΤΗΛΕΟΡΑΣΗΣ (Ε.Σ.Ρ.)****5. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ****6. ΕΘΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΗΛΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ & ΤΑΧΥΔΡΟΜΕΙΩΝ (Ε.Ε.Τ.Τ.)****7. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΜΟΥ****8. ΡΥΘΜΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ****9. ΕΘΝΙΚΗ ΑΝΑΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ****10. ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΗ**

11. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΑΙΓΝΙΩΝ (Ε.Ε.Ε.Π.)
12. ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΙΑΤΡΙΚΩΣ ΥΠΟΒΟΗΘΟΥΜΕΝΗΣ ΑΝΑΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
13. ΕΘΝΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΕΙΑΣ (Ε.ΣΥ.Δ.Υ.)
14. ΑΡΧΗ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗΝ ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ
15. ΑΡΧΗ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗΣ ΤΗΣ ΝΟΜΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΕΣΟΔΩΝ ΑΠΟ ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΤΗΣ ΤΡΟΜΟΚΡΑΤΙΑΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ
16. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΕΡΕΥΝΗΣΗΣ ΑΤΥΧΗΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ ΠΤΗΣΕΩΝ
17. ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗ ΑΡΧΗ
18. ΣΩΜΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΩΝ ΔΙΑΙΤΗΤΩΝ (Σ.Φ.Δ.)
19. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ ΚΑΙ ΚΕΝΤΡΙΚΟΥ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΟΥ ΜΗΤΡΩΟΥ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΣΥΜΒΑΣΕΩΝ
20. ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΕΣΟΔΩΝ (ΑΑΔΕ)
21. ΕΘΝΙΚΗ ΑΡΧΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑΣ
22. ΑΡΧΗ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΠΡΟΔΙΚΑΣΤΙΚΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
23. ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

6. ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ

Διευθύνσεις οι οποίες προωθούν έγγραφα για δημοσίευση στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως

Β. ΑΠΟΔΕΚΤΕΣ ΠΡΟΣ ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ:

Γραφεία:

1. ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
2. ΑΝΤΙΠΡΟΕΔΡΟΥ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
3. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
4. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
5. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΞΩΤΕΡΙΚΩΝ
6. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
7. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΘΝΙΚΗΣ ΑΜΥΝΑΣ
8. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
9. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
10. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΥΓΕΙΑΣ
11. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
12. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
13. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗΣ
14. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
15. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΨΗΦΙΑΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
16. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΥΠΟΔΟΜΩΝ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΟΡΩΝ

17. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΝΑΥΤΙΛΙΑΣ ΚΑΙ ΝΗΣΙΩΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
18. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
19. ΥΠΟΥΡΓΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
20. ΥΠΟΥΡΓΩΝ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ
21. ΥΦΥΠΟΥΡΓΩΝ ΣΤΟΝ ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟ
22. ΓΕΝΙΚΕΣ ΚΑΙ ΕΙΔΙΚΕΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΕΣ ΤΗΣ ΠΡΟΕΔΡΙΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ